

Intressepolitiskt program

Vår väg mot målen

Personer med EHS/elöverkänslighet ska möta ett tillgängligt samhälle med god service och hög kunskap om våra symtom och funktionsnedsättningen.

Innehållsförteckning

Vägen till ett bra liv.....	3
Övergripande mål.....	3
Programmet visar vägen.....	3
Utveckling inom samhällsområden.....	4
Övergripande verksamhet.....	4
Hälsa och sjukvård.....	5
Socialtjänst.....	5
Skola (för-, grund- och gymnasieskola).....	6
Arbetsmarknad.....	6
Ekonomi (målgruppens ekonomi).....	6
Boende inkluderande äldreboende samt boende för yngre med särskilda behov.....	7
Kultur.....	8
Utbildning (främja högre utbildning för målgruppen alternativt kompetenshöjande insatser för målgruppen eller andra aktörer).....	8
Kommunikationer (transporter t.ex. till och från arbete, utbildning och fritidsaktiviteter).....	8

Programmet grundas på

- FN:s konventioner om mänskliga rättigheter.
- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- FN:s konvention om barns rättigheter.
- Europarådets resolution 1815 från 2011 De potentiella riskerna med elektromagnetiska fält och deras inverkan på miljön (The potential dangers of electromagnetic fields and their effect on the environment).

Elöverkänsligas Riksförbund är en partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation för personer som får symtom av mikrovågor, elektriska, magnetiska och/eller elektromagnetiska fält.

Vägen till ett bra liv

Övergripande mål

Förbundet har tre övergripande mål för sitt intressepolitiska påverkansarbete inkluderat stödet till medlemmarna.

Tillgänglighet

Medlemmarna ska mötas av ett tillgängligt samhälle, ska ha fungerande bostäder, tillgång till fungerande hälso- och sjukvård samt övrig för medlemmar väsentlig service och verksamhet.

Stöd

Medlemmar ska erbjudas bästa möjliga stöd från samhället samt förbundet och dess läns- och lokalföreningar.

Opinion och kunskap

För att undvika att människor får ohälsosymtom av elektromagnetiska fält är det nödvändigt att kunskapen om EHS/elöverkänslighet ökar. Förbundet ska påverka genom kontakter, information och opinionsbildning gentemot myndigheter, organisationer och allmänhet.

Programmet visar vägen

Livsutrymmet för en person med EHS har tyvärr inte blivit bättre de senaste åren. Det måste ändras. Förbundet anser att den tekniska utvecklingen i många fall är positiv. Men vid val av teknik måste hänsyn tas till att en väsentlig andel av befolkningen får allt större problem i sin vardag. De som berörs återfinns i alla åldersgrupper, inkluderat barn och unga, som möts av ett samhälle som i många fall ger ett utanförskap utan personens egen förskyllan. Alla yrkesgrupper berörs.

Hela 10,6 procent anger i Folkhälsomyndighetens miljöhälsoenkät 2015 att deras hälsa påverkas mycket negativt av miljöfaktorn elektromagnetiska fält från t.ex. mobiltelefoner och antenner. Totalt 45,8 procent anger att deras hälsa påverkas negativt eller mycket negativt. Data har begärts ut från Folkhälsomyndigheten eftersom uppgifterna saknas i Miljöhälsorapporten. Det uppfyller med råge den nivå som Folkhälsomyndigheten anger som en folkhälsosjukdom/ett folkhälsoproblem. Det är dags att lyfta fram frågan om teknikutvecklingen i detta perspektiv.

Det krävs insatser för att personer med EHS ska ha en möjlighet att leva ett gott liv. Där ingår t.ex. att ha ett hälsosamt boende, få vård, arbeta eller få tillgång till förskolor/skolor. Dessutom krävs insatser för att minska den ofrivilliga ensamhet som i dag är plågsam för många. Det gäller t.ex. möjlighet till ett rikt socialt liv, att röra sig i samhället, besöka familj och vänner samt kunna delta vid olika former av aktiviteter som kulturaktiviteter, föreningsmöten, politiska möten med mera.

För de med svårare EHS är det oerhört viktigt att tillgång ges till vård som kan ge bättre hälsa samt att insatser i hemmet utvecklas ytterligare.

Förbundet vill visa den utveckling som krävs för att ge alla människor rätt till ett bra och innehållsrikt liv. Vi hoppas och tror att de aktörer som är viktiga för denna utveckling är villiga att arbeta för detta, bara kunskap och kännedom finns om livssituationen för personer med EHS.

Styrelsen utarbetar, med programmet som stöd, en verksamhetsplan med specifika insatser. Planen ska antas av årsmötet för att fungera som stöd i styrelsens arbete.

Utveckling inom samhällsområden

Övergripande verksamhet

Kunskap om EHS ska finnas inom politiska organisationer, myndigheter, övriga organisationer och samhället rörande forskningsläget, möjlighet till vård och behandling samt behoven av anpassningar rörande EHS.

Personer med EHS ska ha tillgänglighet till service, och stöd inom viktiga samhällsområden.

Delmål

- Våra medlemmar ska ha tillgänglighet i samhället.
- Allmänhet, politiker, myndigheter m.fl. ska ha kunskap om EHS och EMF (elektromagnetiska fält).
- Som plattform för utveckling ska förbundet ha lägesrapporter utarbetade för hur Sverige lever upp till FN:s konvention om rättigheter för personer med EHS.
- Information och kunskap ska vara tillgänglig för en bred allmänhet genom fortsatt utveckling av förbundets webb, sociala medier och informationsbroschyrer.
- Det ska finnas möjlighet för personer med EHS att legitimera sig genom Svenskt ID.

Hälsa och sjukvård

Personer med EHS ska ha tillgång till allmän sjukvård när sjukdomar och skador uppstår samt tillgång till vård för den neurologiska störningen EHS.

Tillgång ska finnas till hjälpmedel utan digital teknik, rehabilitering, hemsjukvård samt transporter i form av färdtjänst och ambulans med anpassade strålningsnivåer.

Delmål

- EHS ska erkännas som en väldefinierad objektivt identifierad och karakteriserad neurologisk störning som kan diagnostiseras, behandlas och förebyggas samt att Nationella riktlinjer för vård upprättas.
- Läkare ska journalföra ICD-koder för symtom och orsak för EHS samt följa Socialstyrelsens anvisningar om journalanteckningar.
- Lokaler på vårdcentraler, vårdavdelningar samt rehabilitering ska vara tillgängliga för patienter och anhöriga med EHS.
- Hälsoundersökningar inom Barnvårdscentraler och Elevhälsa ska även omfatta genomgång av neurologiska symtom inklusive EHS.
- Personal inom vården ska vara väl insatta i utredning, diagnossättning och behandling av EHS.
- Väsentliga instrument utan digital teknik ska finnas tillgängliga för undersökningar.
- Hjälpmedel för personer med EHS ska finnas att tillgå.
- Hemsjukvård ska erbjudas vid behov utan krav på att trådlös teknik används/installeras.

Socialtjänst

Personal inom socialtjänsten ska ha grundläggande kunskap om EHS och de problem som personer med EHS möter.

Delmål

- Personer med EHS ska ha rätt till försörjningsstöd på samma villkor som övriga.
- Inga barn och unga ska hotas med omhändertagande av sociala myndigheter endast med beslutsunderlag att familjen anger EHS och att ohälsosam skolmiljö är orsak till att skolplikten inte uppfylls.
- Barn, unga och alla personer med EHS ska behandlas respektfullt av personal och politiker inom socialtjänsten.
- Personal och politiker inom socialtjänsten ska ha kunskap om EHS.
- Personer med EHS ska få hjälp med att ordna boende om befintlig bostad inte längre möter personens behov, till följd av ökad förekomst av elektromagnetiska fält (EMF).

Skola (för-, grund- och gymnasieskola)

Alla barn med EHS ska erbjudas plats i förskola/skola som har en hälsosam och anpassad miljö, ska erbjudas tillgänglig skolskjuts och kunna delta i gemensamma aktiviteter.

Delmål

- Tillgängliga förskolor/skolor med hälsosam inne- och utemiljö ska finnas i alla kommuner.
- Alla föräldrar ska informeras och ges möjlighet att välja en förskola/skola med trådbunden teknik.
- Personal inom förskola/skola, barn/elever samt ansvariga politiker ska ha grundläggande kunskap om EHS och de anpassningar som krävs.
- Resor till och från skolan samt vid gemensamma arrangemang anordnas så att de är anpassade och hälsosamma för samtliga barn/elever.
- Anpassade rutiner inom skolan ska finnas tillgängliga för personer med EHS.
- Skolornas personal ska känna till att extra anpassningar/åtgärdsprogram för barn/unga med EHS finns för att göra undervisningen tillgänglig.

Arbetsmarknad

Personer med EHS ska ha möjlighet till arbete inom tillgängliga arbetsplatser.

Delmål

- Personer med EHS ska erbjudas anställningar även om arbetsmiljön behöver anpassas.
- Om EHS uppstår under en anställning ska den anställdes arbetsmiljö anpassas.
- Personal/handläggare inom Arbetsförmedling, Försäkringskassa och Arbetsmarknadsverket ska ha kunskap om EHS.

Ekonomi (målgruppens ekonomi)

Personer med EHS ska ha samma villkor som övriga avseende en tryggad ekonomi vid sjukdom.

Delmål

- Personer med EHS som har fått symtom och orsakskod enligt gällande ICD-standard införda i sin journal ska få sjukskrivning när det är befogat.
- Försäkringskassans personal ska ha kunskap om EHS så att sjukersättning godkänns.
- Samhället måste tillgodose att ekonomiska betalningar ska kunna göras utan digital hantering, t.ex. genom giroinbetalning per post.
- Möjlighet ska finnas att hämta ut kontanter.

Boende inkluderande äldreboende samt boende för yngre med särskilda behov

A. Boende

Personer med EHS ska ha rätt att välja bostad och bostadsort samt att ha rätten att bo kvar utan att boendemiljön försämrats så att man måste lämna sin bostad och ibland även bostadsort där släkt, vänner och eventuellt arbete finns.

Delmål

- Personer med EHS ska kunna köpa eller hyra och behålla sin bostad vilket ställer krav på att tillgängliga bostäder finns att tillgå och att nivåerna av strålning är låga och inte ökar i framtiden.
- Bostadsanpassningsbidrag avseende elsanering ska återinföras.
- För att öka antalet tillgängliga bostäder att hyra/köpa måste riktlinjer för universell utformning av bostäder kompletteras inklusive särskilda boendeformer så att de även omfattar anpassningar för personer med EHS.

B. Social omsorg (inklusive stöd för äldre samt yngre med omsorgsbehov)

Minst ett tillgängligt boende ska finnas inom varje kommun för äldre med EHS samt även minst ett boende för yngre personer med EHS-problematik. Berörd personal ska ha grundläggande kunskaper om EHS.

Delmål

- I varje kommun ska för varje omsorgsgrupp finnas minst ett tillgängligt boende för personer med EHS samt för anhöriga till dessa för att möjliggöra besök. Det gäller äldreboenden och boenden för yngre med särskilda behov.
- Äldre med behov av särskilt boende och övrigt stöd ska informeras och ges möjlighet att välja boenden och verksamhet med trådbunden teknik.
- Restauranger inom och i anslutning till särskilda boenden, daglig verksamhet, hemtjänst och hemsjukvård behöver vara tillgängliga.
- Nycklar/lås, larm, övervakning med mera måste anpassas till analog teknik.
- Kunskapen inom verksamheterna och hos allmänheten om EHS behöver förbättras.
- Sidorutiner som är anpassade för personer med EHS bör finnas.

Kultur

Det ska vara möjligt för en person med EHS att leva ett aktivt liv och delta i olika former av aktiviteter.

Delmål

- Det ska vara möjligt för en person med EHS att leva ett aktivt liv och delta i politiska aktiviteter, offentligt liv, kulturliv, fritid och idrott på offentliga platser.
- Läns- och lokalföreningarnas insatser för att arrangera lokala kulturaktiviteter och träffar som ger möjlighet till sociala kontakter ska underlättas.

Utbildning (främja högre utbildning för målgruppen alternativt kompetenshöjande insatser för målgruppen eller andra aktörer)

Personer med EHS ska ha möjlighet till högre utbildning. Kunskapen om EHS behöver öka inom högskolor/universitet.

Delmål

- Personer med EHS ska ha möjlighet att välja och genomgå högre utbildningar.
- Kunskapen om EHS inom högskoleutbildningar behöver ökas generellt sett. För läkar-, sjuksköterske- och forskarutbildningar är det särskilt viktigt så att studenter får utbildning även om EHS.

Kommunikationer (transporter t.ex. till och från arbete, utbildning och fritidsaktiviteter)

Våra medlemmar ska kunna resa med egen bil, allmänna kommunikationer samt kunna parkera sin bil trots avsaknad av mobil.

Delmål

- Allmänna kommunikationer, färdtjänst och riksfärdtjänst ska finnas tillgängliga.
- Sjuktransporter med anpassning för EHS-patienter måste finnas tillgängliga vid behov.
- Parkeringar ska vara tillgängliga utan krav på betalning via mobil eller kortautomater.
- Möjlighet att få parkeringstillstånd för rörelsehindrade när så är befogat.